ननुमुमुक्षूणांदेहभरणव्यतिरिक्तंकर्मनापेक्षितमित्यतआह औदकाइति उदकेभवाःमीनादयःसृष्टयःस्थावरास्तेषामपिआत्मैवदेहएवभर्तव्योनान्यइतितेपिमुच्येरन् ॥२७॥ लोकदृष्ट्यापिकर्मैवकर्तव्यमित्याह अवेक्षस्वेति ॥ २८ ॥ इतिशांतिप०रा०नै०भारभा०दशमोऽध्यायः ॥ १० ॥ ॥७॥ एवंसंन्यासःश्रेयानितिधर्मस्यपक्षोगार्हस्थ्यंश्रेयइतिभीमस्यपक्षस्तत्रआद्यस्यश्रैष्ठ्यंमत्वानधिकारिकृतसंन्यासापेक्षयागार्हस्थ्यमेवश्रेयइत्याख्यायिकामुखेनसमर्थयन्नर्जुनउवाच अत्रैवेत्यादिना ॥१॥ प्रवव्रजुः पुनर्गृहंप्रतिनगंतव्यमितिप्रकर्षेणगताइत्यर्थः ॥२॥३॥ विघसाशिभिःमहायज्ञावशिष्टभोजिभिः ॥४॥

औदकाःसृष्टयश्चैवजंतवःसिद्धिमाप्नुयुः॥ तेषामात्मैवभर्तव्योनान्यःकश्चनविद्यते ॥ २७॥ अवेक्षस्वयथास्वैःस्वैःकर्मभिर्व्यापृतंजगत्॥ तस्मात्कर्मैवकर्तव्यं नास्तिसिद्धिरकर्मणः॥ २८॥ इतिश्रीमहाभारतेशांतिपर्वणिराजधर्मानुशासनपर्वणिदशमोऽध्यायः॥ १०॥ ॥७॥ अर्जुनउवाच अत्रैवोदाहरंतीममितिहासंपुरातनं॥ तापसैःसहसंवादंशक्रस्यभरतर्षभ॥ १॥ केचिद्गृहान्परित्यज्यवनमभ्यागमन्द्विजाः॥ अजातश्मश्रवोमंदाःकुलेजाताःप्रवव्रजुः॥ ॥ २॥ धर्मोयमितिमन्वानाःसमृद्धाब्रह्मचारिणः॥ त्यक्त्वाभ्रातॄन्पितॄंश्चैवतानिंद्रोन्वकृपायत॥ ३॥ तानाबभाषेभगवान्पक्षीभूत्वाहिरण्मयः॥ सुदुष्करंमनुष्यैश्चयत्कृतंविघसाशिभिः॥ ४॥ पुण्यंभवतिकर्मेदंप्रशस्तंचैवजीवितं॥ सिद्धार्थास्तेगतिंमुख्यांप्राप्ताधर्मपरायणाः॥ ५॥ ऋषयऊचुः अहोबतायंशकुनिर्विघसाशान्प्रशंसति॥ अस्मान्नूनमयंशास्तिवयंचविघसाशिनः॥ ६॥ शकुनिरुवाच नाहंयुष्मान्प्रशंसामिपंकदिग्धान्रजस्वलान्॥ उच्छिष्टभोजिनोमंदानन्येवैविघसाशिनः॥ ७॥ ऋषयऊचुः इदंश्रेयःपरमितिवयमेवाभ्युपास्महे॥ शकुनेब्रूहियच्छ्रेयोभ्रशंतेश्रद्दधामहे॥ ८॥ शकुनिरुवाच यदिमांनाभिशंकध्वंविभज्यात्मानमात्मना॥ ततोहंवःप्रवक्ष्यामियाथातथ्यंहितंवचः॥ ९॥ ऋषयऊचुः शृणुमस्तेवचस्तातपंथानोविदितास्तव॥ नियोगेचैवधर्मात्मन्स्थातुमिच्छामशाधिनः॥ १०॥ शकुनिरुवाच चतुष्पदांगौःप्रवरालोहानांकांचनंवरं॥ शब्दानांप्रवरोमंत्रोब्राह्मणोद्विपदांवरः॥ ॥ ११॥ मंत्रोयंजातकर्मादिर्ब्राह्मणस्यविधीयते॥ जीवतोऽपियथाकालंश्मशाननिधनादिभिः॥ १२॥

॥ ५॥ शास्तिज्ञापयति विगतोघसोन्नंयस्यतदन्नंविघसंशीर्णतृणपर्णफलादिकंतददनशीलास्तुवयमेवातोविघसाशिनःश्रेयांसःस्मइतिमेनिरेइत्यर्थः॥ ६॥ पंकदिग्धान्रजस्वलानित्यागंतुकस्वाभाविकदोषयुक्तत्वमुक्तंक्रमेण उच्छिष्टभोजिनइति प्रायेणशीर्णतृणपर्णफलानिमृगकीटपक्ष्युच्छिष्टानिभवंतितद्भोजिनोमंदान्मूढान्॥ ७॥ तेनववचइतिशेषः॥ ८॥ श्रद्दधानोन्योवक्तात्माशंकितान्योमंतात्मेतीत्यात्मन्येवायंविभागोविषमभागद्वयं यदिधूर्तानभविष्यतेत्यर्थः ॥ ९ ॥ पंथानःश्रेयोमार्गाः ॥ १० ॥ ११ ॥ मंत्रोमंत्रोक्तसंस्कारः श्मशानेतिपदंयतिनिधनव्याप्त्यर्थं ॥२॥

Digitized by Google